

24ste zondag door jaar B

Mc. 8, 27-35

Inleiding

Welkom beste mensen op deze zondagochtend van de 24ste zondag door het jaar. Er zijn de nodige zegswijzen, spreekwoorden, waarin het woord 'vragen' voorkomt. 'Vragen staat vrij', bijvoorbeeld, of 'van vragen word je wijzer', of, zoals ik mij herinner uit mijn kindertijd: 'kinderen die vragen worden overgeslagen'. Die laatste die kunnen we misschien even parkeren, maar die ander twee zeggen allebei iets over dat je van vragen wijzer wordt, dat je daarvan kunt leren, voor je hele leven, zou je kunnen zeggen, en leren mogen we ons hele leven, ook in de kerk.

In de lezingen van vandaag komt het begrip vragen of de vraag, zou je mogen zeggen, in alle drie de lezingen voor. In de eerste lezing stelt Jesaja vragen, in de tweede lezing horen we vragen opgeroepen worden door de apostel Jacobus en in het evangelie klinkt nadrukkelijk de vraag van Jezus: 'en jullie, wie zeggen jullie dat Ik ben', nadat hij eerst al gevraagd heeft: 'wie zeggen de mensen wie Ik ben'?

Dat brengt ons bij ook voor onszelf af te vragen: 'wie is die Christus', en: 'wie is God'? Eigenlijk de belangrijke vragen waar het in de Kerk, in de catechese, altijd om gaat. Laten we ons daar deze viering op bezinnen. Ik wens u een goede viering toe.

Preek

Beste mensen, vragen stellen zit in onze natuur. We doen het altijd bij allerlei gelegenheden en het is ook noodzakelijk, want wil je verder komen, dan moet je vragen waar je heen gaat. Zo zou ik willen beginnen met u te vragen: 'weet u waar het evangelie van vandaag zich afspeelt?' Natuurlijk, in Israel. En als het iets specifieker wordt, hoor ik u denken: het staat toch in de tekst: Caesarea Philippi en nog zegt dat niet alles. De plek waar dat is, is een plaats die op het ogenblik onder de titel Baniyas gaat en Baniyas verwijst naar de god Pan, de god van de vruchtbaarheid en de natuur waar de saters en zo bij horen. Een plek dus van natuurgeloof, een plek die door keizer Philippus geëigend wordt om zijn heiligdom van te maken, want de keizers ten tijde van Jezus zien zichzelf als goddelijk en als je zo een status hebt, dan mag je ook wel een stad of een plaats naar je noemen. Daar op die plek of in die buurt is Jezus met zijn leerlingen als hij vandaag die vraag stelt: 'wie denken jullie dat Ik ben?' Eerst heeft hij zich dan al afgevraagd en aan de leerlingen gevraagd: 'wie zeggen de mensen dat Ik ben?' En nadat de mensen gezegd hebben: Elia, Johannes de Doper, een andere profeet, komt het hoge woord eruit: Jezus is de Messias, de Christus, de gezalfde Gods. Daarmee maakt Jezus meteen duidelijk dat natuurgodsdiensten, het aanbidden van een mens die vindt dat hij als keizer ook god is, verleden tijd is.

Het gaat om God en om Jezus, de zoon van God, de Gezalfde. Dit komen we alleen aan de weet als we vragen durven te stellen. En vragen worden er gesteld. In de eerste lezing al vraagt Jesaja: 'wie staat er tegenover mij, wie is mijn tegenstander' en niet om daarmee precies aan de weet te komen of Jan of Piet of Marietje zijn tegenpartij van die dag is, alsof het om een wedstrijd schaken gaat, nee, om te bepalen en duidelijk te maken - voor ons vooral duidelijk te maken - dat er naast een tegenstander ook een medestander is. God zal hem helpen, God staat naast hem, juist op die momenten dat hij in situaties is waarin de meest slecht bedeedden terecht komen. Mensen wiens baard uitgerukt wordt, wiens rug stukgeslagen wordt, de vluchtelingen, de slaven, de mensen die aan de onderkant van de samenleving staan. Daar komt Jesaja voor op en zo vindt hij daar God aan zijn zijde.

Bij Jacobus, in zijn brief aan ons, zien we dat het al een stapje verder gaat, maar ook Jacobus stelt een indirecte vraag: 'wat zal het baten als je gelooft dat er geen daden bij horen'. Hij maakt ons duidelijk dat een geloof van woorden alleen of misschien zelfs van vroomheid en devotie alleen op niets berust. Uiteindelijk zul je bekeken, beoordeeld worden door God op je daden en die daden liggen dus in het verlengde van wat we bij Jesaja horen. Het durven gaan staan naast die minste, naast die zwakke. Dat is zoals Jacobus zegt: 'wat Christus doet', en Christus doet dat in Gods naam.

In het evangelie wordt het dan nog duidelijker. Als eerst duidelijk is gemaakt dat Jezus niet Elia is of een van de andere profeten, niet de teruggekeerde Johannes de Doper, die nog maar net een kopje kleiner is gemaakt, maar de Zoon van God, dan vallen langzaam de puzzelstukjes bijeen en vormt zich het beeld van wat God, wat Jezus voor en met ons wil. Dat we een Rijk Gods bouwen met elkaar, een plek waar iedereen ruimte heeft, waar voor iedereen vrede en gerechtigheid mag zijn, een plek waar we, naar voorbeeld van Christus, klaar mogen staan voor die minsten. Dat mogen we leren, leren van Christus, leren van en met elkaar door vragen te stellen. Als we kijken naar de catechese, zoals we die de afgelopen jaren hier hebben ontwikkeld, zijn we op weg, langzaam maar zeker, om voor alle leeftijden catechese te geven. Dat betekent les over God, over Jezus, over de Heilige Geest en in het verlengde daarvan over de geloofsbelijdenis, over de Kerk.

Maar laten we het eerst een houden bij God, Jezus en die Heilige Geest. Wat nu gebeurt, hiernaast in de kindernevendienst of als u thuis met uw kleuter een gebed zegt of een kruisje geeft op het voorhoofd, is dat kind kennis laten maken met God. Niet in theologische definitives, niet met hoge woorden en bijbelcitatens, maar eenvoudig door duidelijk te maken dat God, dat Jezus naast ons wil staan, ons wil helpen. Dat hoorden we bij Jesaja, dat hoorden we bij Jacobus, dat hoorden we bij het evangelie.

Als we een leeftijdsgroep hoger gaan, vanaf een jaar of 6, 7, 8 en ze gaan zich voorbereiden op de communie, in wat we hier de afgelopen jaren gezinscatechese zijn gaan noemen, waar kinderen drie jaar met elkaar op weg

zijn, een traject dat langzaam uit moet lopen in een doorlopend familiepastoraat, dan gaat het meer en meer om Jezus die ons voorbeeld wil zijn. Maar niet alleen om Jezus, want ook het oude testament en zijn verhalen komt af en toe langs om te laten horen dat die God van ons een God is die naast ons wil staan. Kinderen die nog wat ouder zijn, laten we zeggen, groep 7, 8 brugklas, die zijn al meer bezig met ‘wie kan ons voorbeeld zijn?’ Vanuit Jezus bijvoorbeeld de apostelen, maar ook de heiligen, zoals we ze hier in de kerk langs de wanden zien staan: allemaal mensen die in woord en daad, in geloof en in de uitvoering van hun geloof Christus willen waarmaken. We hoorden het bij Jacobus, we zien het in het evangelie Jezus steeds opnieuw Jezus doen en we leren de kinderen daarbij dat ze het niet alleen hoeven te doen. Er is een voorbeeld dat ons zal helpen, een steun, een trooster, een helper: de Heilige Geest. Zo komen stap voor stap God, Jezus, en de Heilige Geest in het leven van kinderen.

Moge we het thuis doen met onze kinderen, we hopen dat het af en toe nog op scholen gebeurt en we willen het zeker doen hier in de kerk.

Bij de inleiding zei ik u: ‘we kunnen veel leren als we vragen: van vragen word je wijzer, vragen staat vrij’, maar ik zei ook: ‘kinderen die vragen worden overgeslagen’. Laten we die laatste alsjeblief vergeten en doorstrepen. Als kinderen vragen mogen we antwoorden geven, mogen we verhalen vertellen, mogen we getuigen en aangeven hoe we zelf in het geloof staan en lukt dat thuis misschien niet altijd even goed, kom dan mee naar de catechese en durf daar zelf of uw kind die vraag te stellen, want alleen zo komen we samen verder op weg naar het Rijk Gods. Amen.

Henry Vermeulen, diaken